

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De diuite & Lazaro, Sermo LXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

mortuus Christo iussus est obedire: hinc est quod filius clamat, *Pater gratias tibi ago, quia audisti me.* Testatur Apostolus, quod Christus aduocatus noster ^{Hebr. 4.} sit apud patrem, denique quando sedet, coniudicat patri, quando stat, officio fungitur aduocati. Tunc Christus peracta aduocatione clamat voce magna: *Lazare veni foras.* Tunc tartarus ligatis manibus & pedibus, Lazarum retulit ad superna: timens, & tremens, ne dum soluit, ne dum moras facit, ne dum tardius refert vnum, oimnes cogeretur afferre: sic factus est viuorum relator, qui raptor esse consueverat mortuorum. Nam quare Christus vincula inferni diripi, mortis ligamenta dissoluit, nisi ut nobis monstraret inferni tremendam seruitutem? Nam si de ^{Inde.} Moysi corpore diabolus angelo contradixit, quomodo non tartarus Christo de vita & de resurrectione Lazari contradicet? Orate fratres, ut qui gustum resurrectionis Lazaro propinante suscepimus, redeunte Christo vniuersalis resurrectionis voces mereamur audire.

De ditate & Lazaro, Sermo LXVI.

DVAS hodie à duobus Euangelistis editas, ita recitari fecimus lectiones, ut sermoni nostro, vester intellectus occurreret, paterent abdita. Lazari resurrectionis occasio, cur alterius nos Lazari compulerit facere mentionem, ex sequentibus audieris: modò inhumani diuitis, & Lazari pauperis, stupendas vires, pauendas successiones, conditiones admodum lamentandas in medium producere & afferre gestimus: quia diues qui participem pauperem in bonis praesentibus audire contempsit, in futuris malis competentem pauperem non meruit inuenire: nec ardens aquæ refrigerium percepit, æstuanti pauperi fame

fame panis refrigerium qui negauit. *Cum esset, inquit,*
Luc. 16. *in tormentis, eleuauit oculos suos, & vidit Abraham de longe, & Lazarum in simu eius.* Gratis respicit modo Lazarum sursum, qui ante deorsum Lazarum vide-

Psal. 16. re despexit. De talibus dixit Propheta : Oculos suos statuerunt declinare in terram. *Cum esset in tormentis.* Pungit poena, quae non poenitudo compunxit & vexant tormenta, quem Lazari vulnera non mouerunt : nec gratis aculeos percipit pœnarum, qui in purpura volutabatur ingratus. *Vidit Abraham de longe.* Longe illi erat Abraham, cui non fuerat proximus pauper. *Vidit Abraham diuitiarum confortem, sed inhumanitatis exortem, & Abraham diues, sed plus humanitate, quam censu, tu diues inhumanitate tua maior tuis diutiis extitisti:* Abraham sibi peregrinus, ciuis hospitum fuit, tu palatia possidens, teatum pauperi non dedisti, Abraham dum seruos suscipit, dominum sic recepit, & cunctis hominibus ponens panes, ipsum Dominum suam suscepit ad mensam, tu dum singulari pauperi negas micas, stillam refrigerij perdidisti. *Et ipse clamans dixit.* Sic clamat ibi, qui hic clamantes contempsit audire, ibi cassa vox est, istic inanis est clamor. Audi

Psalm. 6. Prophetam dicentem : In inferno autem quis confitebitur tibi ? In inferno quis misericordiae locus ? in tormentis quae spes veniae, & in hora sententiæ tempus indulgentiae quis requirit ? *Pater Abraham miserere mei.* Crudelis fili, quam misericordiam peris, quam tibi negando pauperi tu negasti ? *Et mitte Lazarum.* Miser fili, si Lazarus ad tuam mensam venisset, tu ad istum discubitum non venisses. *Ut intingat extremum digitis sui in aquam.* Qui claudit manum pauperi, extremi stipem digitii sic depositus, & sitit aquæ guttam, qui viui lacus, ne guttam daret, inclusit. *Ut intin-*

gat

gat extre^{mum} digitⁱ sui. Qui diuitias suas non miserando pauperi dedit, sibi misericordiam sic minorat. Et refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma. Quasi reliquum corporis ab incendio haberet immune: sed lingua plus ardet, quæ misericordia ut fieret, iubere neglexit: in lingua maius sentit incendium, quæ maledixit pauperi, misericordiam contradixit: lingua in tormentis prima est, quæ derogando pauperi, pauperis blasphemauit authorem. Sed audiamus iam, quid responderit Abraham. *Fili, inquit, recordare, quia receperisti bona in vita tua, & Lazarus similiter mala.* Nemo putet audiendo ista, quia diues pro bonis receperit bona, quando hinc magis reus est, quod cum à Deo pro malis receperit bona, bona pro bonis Deo reddere contempsit. Nam de diutiis tantis nec viatum dedit pauperi, nec sacrificium Deo minima oblatione dependit. At pauper diues vulnere, censu nudus, exutus corpore, vestitus pœnis, animam quam solam non tenebant vulnera, Deo in hostiam iugiter offerebat. Hinc est, quod recipit pro doloribus requiem, pro opprobrio gloriam, pro contumeliis honorem, pro despectu gratiam, pro pœnis immortalitatem, pro vulneribus præmia, pro siti refrigerij fons, pro fame cœlestis mensæ delicias sempiternas, & quem diuitis angulus non cepit, sinus diuinæ consolacionis includit. Tu diues fulgens quondam purpura, nunc tegere fimo, pro coccino vestire flammis: pro molli discubitu sustine tormentorum dura, pro lautis ferculis epulare pœnas, copias inopia compensa, ebrietates siti digere, pro odoribus aspergere fætore: & cui astiterunt voluptatis obsequia, astent tibi ministeria nunc pœnarum, quia ista tibi despiciendo pauperein taliter tu mutasti. Adiecit autem Abraham,

P S dicens:

dicens : *In his omnibus inter nos & vos chaos magnum firmatum est, ut qui volunt hinc transire ad vos, non possint, neque inde huc transire. Dicendo sic, tam iustos, quam iniustos ante aduentum domini apud inferos fuisse declarat, & discretos locis tantum, non regionibus aperit fuisse diuisos.* Postquam vero dominus resurgens a mortuis, aperuit infernum, patefecit coelos, Paradisi claustra reseravuit, dedit sanctis Paradisi intrare requieci, ad coeli gloriam peruenire. Ista quia sic credit, intelligit quid mortalibus veniens donauerit Christus. Insipienter ergo diues putat apud inferos mutari loca, quando hic agendo homo bene vel male ibi sibi terminum aut poenae, aut quietis indicit. Stultus in vita diues, stultior inuenitur in poena : & qui bonorum suorum nesciuit tempus, nec malorum suorum tempus miserandus agnoscit. *Rogo te pater.* Modò rogas, modò tibi tempus patienti est, non rogandi. *Rogo te pater,* Quid ? Ut mittas Lazarum in domum patris mei. Antequam bene iacuit Lazarus : ad illam ianuam, in qua fame sua inhumanitatis tuae titulos fixit, ubi postes tuos suis ulceribus laureauit, ubi sanie sua pinxit micas tuas. Patere ergo stare vices, iam deponere dolos, licet quia tu Lazarum non potes videre : scitur quia plus te felicitas Lazari, quam gehennæ torquet incendium. Respondit Abraham, habent

Exo. 7. Moysem & Prophetas, audiant illos. Hoc est, si Moy-

Exo. 14. sem, qui regna Aegypti elementis secum militanti-

Exo. 17. bus triuit, qui siccauit mare, qui durauit fluctus, qui

Exo. 13. Num. 16 lapides in fluenta conuertit, qui solem texit nube,

qui noctem luce radiauit, qui coelum fecit pluere carnes, rorare panes, non solum non audierunt, sed & occidere sunt moliti, isti Lazarum dignabuntur audire, quem tot vulnera sepiunt, quot Moyses cin-

xere

xere virtutes? patere, & me sentire quod genui, & tu
patere quæ fecisti. Non pater Abrahā. Verè non pater,
quia non erat Abrahæ filius, sed gehennæ. Non pater
Abrahā, sed si quis ierit à mortuis ad eos, pœnitentia aget.
Hoc diues de corde omnium dicit, hoc de desideriis
cunctorum perit, hoc de votis omnium loquitur
mundanorum, omnes enim susurrare consueuimus.
O si quis veniret à mortuis, & quod ibi agitur, hic
referret, omnes crederent ei. Certè ut dubitantes
dicerent quis inde venit, vnde nemo venit? Post
mortem quod sit aliquis, quis probabit? Omnes
audita loquimur, dictis insinuata sentimus: nam
quid veri fides habeat, mersum est in profundum,
sed perfidiæ, non ignorantiae esse quòd sic loqui-
mūr, cùm ita credimus, hodie beati Ioannis Euange-
listæ lectio secuta monstrauit: Nam sicut diues pe-
tit, Deus pro Lazaro, Lazarum misit. Sed quid mis-
sus, quid desideratus, quid resurgens profecerit, pa-
tienter audite. Cogitaverunt, inquit, principes sacerdo- Ioan. 12.
tum, ut Lazarum interficerent, quia multi propter illum
abibant ex Iudeis, & credebant in Iesum. Quasi ad hoc
desideratus aduenerit, ut iteratæ mortis pericula
sustineret. Nolunt, nolunt referre visa, qui volunt
audita non credi. Scimus, scimus, & vitam parari
bonis, & malis tormenta præparari, sed dum vitiis
capti virtutum tempus nolumus aduenire, singi-
mus nescire quod scimus, & post mortem quid sit
nolumus ab inferis venire qui dicat, cùm de cœ-
lo Christus veniens, & ab inferis ipse rediens, &
quid bonos in cœlo maneat, & quid malos expe-
ctet in inferno, & verbo docuerit, & firmauerit
exemplo, sed fortè ideo nec ista credimus, nec Chri-
stum volumus aduenire, qui mundum transire no-
lumus, imò non quia mundum transire nolumus, sed
quia

quia doleamus vitia præterire. Christus venit nos
vitam fugare, sed mortem : mortem fugare, non vi-
tam : mundum retocare, non tollere : vitia perde-
re, nō suam disperdere creaturā. Sed orate fratres,
ut veniens nos inueniat tales, quales regni sui cupit
& præcipit esse consortes.

In orationem dominicam, Sermo L XVI.

Accepistis auditum fidei fratres charissimi, for-
mam dominicæ orationis audite: Christus bre-
uiter orare docuit, qui citò vult postulata præstare.
Aut quid petentibus se non dabit, qui seipsum non
petentibus dedit? Aut in respondendo quam facit
morām, qui in dictandis precibus vota supplicum
sic præuenit? Hodie quod audituri estis, stupent an-
geli, miratur cælum, pauet terra, caro non fert, au-
ditus non capit, non attingit mens, tota sustinere
non potest creatura, ego dicere non audeo, tacere
non possum: Deus det ut & vos audire possitis, &
ego dicere. Quid est magis tremendum, quòd se de-
dit terris Deus, aut quod vos dat cœlo? quòd socie-
tatem carnis intrat ipse, aut quòd vos facit confor-
tium diuinitatis intrare? quòd mortem sumit ipse,
aut quòd vos resumit ex morte? quòd ipse in vestrā
nascitur seruitutem, aut quòd vos sibi gignit in li-
beros? quòd suscipit paupertatem vestram, aut quòd
vos sibi facit hæredes, sui vnici cohæredes? Est uti-
que terribilis, quòd terra transfertur in cælum: ho-
mo deitate mutatur: seruitutis sors dominationis ita-
ra sortitur. Sed hoc quamvis metuendum sit, tamen
quia causa non docentem respicit, sed iubentem, ac-
cedamus filioli quo vocat charitas, trahit amor, in-
uitat affectio: Deum patrem viscera sentiant, vox
personet, loquatur lingua, spiritus clamet, & totum
quod